

Colleges van Burgemeester en Wethouders
I.a.a.
Directeuren Sociale Dienst
Hoofden Sociale Zaken
Directeuren/hoofden I&A
Gemeenteraadsleden p/a Griffier
Hoofdkantoor en vestigingen CWI
Hoofdkantoor UWV
Hoofdkantoor IWI
Wsw-bedrijven

Postbus 90801
2509 LV Den Haag
Anna van Hannoverstraat 4
Telefoon (070) 333 44 44
Fax (070) 333 40 33
www.szw.nl

Contactpersoon Gemeenteloket
Doorkiesnummer
E-mail gemeenteloket@minszw.nl

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255
Datum 28 november 2008

Onderwerp Verzamelbrief november

Door middel van de Verzamelbrief informeer ik u over relevante ontwikkelingen op het terrein van werk en inkomen. De brief bevat informatie over de volgende onderwerpen:

WWB

1. Akkoord over 10.000 nuggets en meer bestedingsruimte p-budget
2. Het participatiebudget komt eraan!
3. Stand van zaken wetsvoorstel decentralisatie langdurigheidstoelage
4. Heffingskorting alleenstaande ouders
5. Versobering algemene heffingskorting
6. Toepassing artikel 16 WWB bij verblijf in buitenlandse kliniek
7. Norm zak- en kleedgeld m.i.v. 1 januari 2009 belast
8. Kwijtschelding gemeentelijke belastingen bij arbeidsinkomen onder bijstandsniveau
9. Onderzoek compensatie inkomensachteruitgang 'voormalige eenoudergezinnen'
10. Onderzoek ketensamenwerking gemeenten en IND

Handhaving

11. Integrale Rapportage Handhaving 2007

Verantwoording

12. Beeld van de uitvoering
13. Afwijking vaststellingstermijn subsidies Schuldhulpverlening en No-Riskpolis

Keten

14. Voortgang Werkbedrijf

Armoede en schuldhulpverlening

15. 50 euro voor huishoudens met een minimuminkomen

Re-integratie en arbeidsparticipatie

16. Wetsvoorstel premiekorting oudere werknemers

ESF

17. Gemeenten benutten de mogelijkheden van ESF beter

1. Akkoord over 10.000 niet uitkeringsgerechtigden extra aan de slag en meer bestedingsruimte participatiebudget

Op 30 oktober jl. heb ik met de VNG een akkoord gesloten om in deze kabinetsperiode 10.000 extra mensen zonder werk en zonder uitkering aan betaald werk te helpen of - indien de afstand tot de arbeidsmarkt nog te groot is - maatschappelijk te laten participeren. Daarbij wordt vooral gedacht aan mensen die moeilijk uit zichzelf aan de slag komen, zoals allochtone vrouwen. Het aantal van 10.000 komt bovenop de bestaande afspraak van het Bestuurlijk Akkoord van 4 juni 2007 dat gemeenten deze kabinetsperiode 25.000 mensen zonder uitkering en werk aan een baan of maatschappelijke participatie helpen.

Gemeenten worden beloond voor het aan het werk helpen van personen zonder werk en uitkering met meer bestedingsruimte in het participatiebudget. Als een gemeente een persoon uit de bedoelde groep duurzaam (minimaal een half jaar) aan betaald werk helpt, mag de gemeente het jaar daarop éénmalig € 12.000 van het participatiebudget regelluw besteden aan participatie. “Regelluw” betekent in dit geval bijvoorbeeld ook aan uitvoeringskosten of aan personen onder de 18 jaar. De verruiming dient wel altijd binnen de grenzen van het doel van participatie te blijven. In het eerste jaar, 2009, wordt voor gemeenten voorfinanciering van € 6.000 per geval voor macro maximaal 5.000 gevallen geregeld bij intekenen op ambities door gemeenten.

Samen met de VNG beveel ik gemeenten aan te voorzien in een werkaanvaardingspremie voor personen met een grote afstand tot de arbeidsmarkt. Rekening houdend met het lokale beleid en de systematiek van de WWB kan deze bonus maximaal € 2.200 bedragen.

2. Het participatiebudget komt eraan!

Op 11 november jl. heeft de Tweede Kamer het Wetsvoorstel participatiebudget aangenomen. Het wetsvoorstel van de minister van Wonen, Wijken en Integratie, staatssecretaris Van Bijsterveldt van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap en ondergetekende zal 22 of 23 december a.s. in de Eerste Kamer worden behandeld. Onder voorbehoud van goedkeuring door de Eerste Kamer worden met ingang van 1 januari 2009 de gemeentelijke middelen voor re-integratie (WWB-werkdeel), inburgering en volwasseneneducatie gebundeld in één specifieke uitkering voor gemeenten, namelijk het Participatiebudget. Met het Participatiebudget kunnen gemeenten re-integratievoorzieningen, inburgeringsvoorzieningen, educatie-opleidingen en combinaties van deze voorzieningen financieren voor een brede doelgroep van iedereen van 18 jaar en ouder.

Met het Participatiebudget krijgen gemeenten meer beleidsruimte om de re-integratie, inburgering en volwasseneneducatie voortvarend ter hand te nemen en de gewenste prestaties te behalen. Gemeenten kunnen - afgestemd op de lokale situatie - variëren in de mate waarin zij in hun beleid de nadruk willen leggen op re-integratie, inburgering en volwasseneneducatie. Gemeenten krijgen meer ruimte om eigen beleidsafwegingen te maken in de nadruk die ze op

de verschillende doelen willen leggen, om te bepalen wie in aanmerking komt voor een voorziening of opleiding, om combinatietrajecten in te zetten en om daarmee maatwerk te leveren aan hun inwoners. Het is nu aan gemeenten om de geboden kansen te benutten.

Stand van zaken bestuurlijke afspraken over educatieve doelstellingen

In het Wetsvoorstel participatiebudget is opgenomen dat het budget dat de minister van OCW inbrengt in het participatiebudget, verplicht moet worden besteed aan educatie-opleidingen. Deze oormerking voor educatie zou komen te vervallen op het moment dat bestuurlijke afspraken over educatie met gemeenten zijn gemaakt. Op 11 juli jl. hebben de VNG en het Rijk een onderhandelaarsakkoord bereikt over het realiseren van 75.000 educatietrajecten. Bij een schriftelijke VNG-ledenraadpleging heeft een meerderheid van gemeenten ingestemd met de bestuurlijke afspraken. Echter, de drie grootste gemeenten hebben tegengestemd. Daarom is in het kader van de draagvlaktoetsing van de zijde van het Rijk overleg gevoerd met de G4, waarbij is gepoogd tot een aanvullend convenant met de G4 te komen. Dit overleg heeft niet tot het gewenste resultaat geleid. Gezien het belang van de G4 voor het realiseren van de landelijke doelstellingen en de mening van de grootste drie gemeenten, is de conclusie getrokken dat er op dit moment onvoldoende draagvlak bestaat voor de educatie doelstellingen. Het gevolg hiervan is dat het budget dat wordt ingebracht door de minister van OCW in het participatiebudget, in 2009 verplicht moet worden besteed aan (bij roc's ingekochte) educatie-opleidingen, en dus niet kan worden besteed aan re-integratie- of inburgeringsvoorzieningen.

Afschaffing oormerking voor educatie in 2010 en afschaffing bestedingsverplichting bij roc's in 2011

In het Wetsvoorstel participatiebudget is opgenomen dat het budget dat minister van OCW inbrengt in het participatiebudget, verplicht moet worden besteed aan bij roc's ingekochte educatie-opleidingen. Op 11 november jl. heeft de Tweede Kamer het amendement Spies c.s. (Kamerstukken 2008-2009, nr. 31 567, nr. 19) aangenomen, dat voorziet in een volledige ontschotting van de middelen voor re-integratie, educatie en inburgering met ingang van 1 januari 2010. Ook is in dit amendement vastgelegd dat de verplichte aanbesteding bij roc's met ingang van 1 januari 2011 vervalt. Door deze keuzes nu te maken en vast te leggen kunnen alle betrokken partijen zich hierop voorbereiden.

Dit alles betekent dat het budget dat wordt ingebracht door de minister van OCW in het participatiebudget:

- in 2009 verplicht moet worden besteed aan bij roc's ingekochte educatie-opleidingen, en dus niet kan worden besteed aan re-integratie- of inburgeringsvoorzieningen;
- in 2010 verplicht moet worden besteed bij roc's, maar behalve aan educatie-opleidingen ook kan worden besteed aan bij roc's ingekochte re-integratie- of inburgeringsvoorzieningen;
- met ingang van 2011 besteedbaar is aan participatievoorzieningen (d.w.z. re-integratievoorzieningen, inburgeringsvoorzieningen en educatie-opleidingen), waarbij er géén bestedingsverplichting bij roc's geldt.

Meer bestedingsruimte voor 16- en 17-jarigen

In het Wetsvoorstel participatiebudget is opgenomen dat het participatiebudget kan worden ingezet voor 16- en 17-jarigen, indien de jongere door de leerplichtambtenaar is ontheven van de kwalificatieplicht óf indien de jongere reeds aan de kwalificatieplicht heeft voldaan. Op 11 november jl. heeft de Tweede Kamer het amendement Karabulut c.s. (Kamerstukken 2008-2009, nr. 31 567, nr. 20) aangenomen, waardoor de bestedingsmogelijkheden voor 16- en 17-jarigen worden verruimd. Het participatiebudget kan nu ook worden gebruikt voor de financiering van re-integratievoorzieningen voor personen van 16 of 17 jaar voor wie de leerplicht of kwalificatieplicht nog wel geldt, voor zover deze re-integratievoorzieningen voorzien in de kosten van ondersteuning die nodig is bij een leer-werktraject. Het participatiebudget is daarmee inzetbaar voor jongeren van 16 of 17 jaar voor wie schooluitval dreigt, maar die door een leer-werktraject alsnog een startkwalificatie kunnen behalen.

Experimenteerartikel

Ten slotte heeft de Tweede Kamer op 11 november jl. het amendement Spekman c.s. (Kamerstukken 2008-2009, nr. 31 567, nr. 21) aangenomen, dat ertoe strekt dat experimenten kunnen worden uitgevoerd, indien zich omstandigheden voordoen die niet bij de Wet participatiebudget zijn voorzien.

Motie over overheveling van € 50 miljoen uit participatiebudget naar mbo

Op 11 november jl. heeft de Tweede Kamer de motie-Spies/Spekman (Kamerstukken 2008-2009, nr. 31 567, nr. 20) aangenomen. In deze motie wordt de regering verzocht een voorstel uit te werken waarin € 50 miljoen uit het educatiedeel van het participatiebudget wordt gehaald en wordt ingezet ten gunste van taal en rekenen in het mbo. Het kabinet zal de Tweede Kamer hierover voor de behandeling van de onderwijsbegroting voor 2009 informeren.

Gemeentelijke budgetten voor 2009

Inmiddels zijn gemeenten schriftelijk geïnformeerd over de omvang van hun participatiebudget voor het jaar 2009. De budgetten 2009 voor de individuele gemeenten zijn ook gepubliceerd in het dossier “Participatiebudget” op www.gemeenteloket.minszw.nl. Op het Gemeenteloket kunt u ook een conceptversie van het Besluit participatiebudget raadplegen. In het Besluit participatiebudget zullen een aantal zaken worden geregeld, waaronder de verdeling van het participatiebudget over de gemeenten (d.w.z. de verdeelsleutels, inclusief de output-verdeelmaatstaven) en de omvang van de reserveringsregeling. Het definitieve Besluit participatiebudget kan pas worden gepubliceerd nadat de Eerste Kamer het wetsvoorstel heeft aangenomen.

Meer informatie?

Voor meer informatie over het participatiebudget kunt u terecht op het www.gemeenteloket.minszw.nl. Op de hoofdpagina van het SZW-gemeenteloket vindt u een button ‘Participatiebudget’. Als u op deze button ‘Participatiebudget’ klikt, vindt u de meest

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

actuele informatie over het participatiebudget, waaronder de tekst van het wetsvoorstel en de concepttekst van het Besluit participatiebudget. Voor praktische informatie kunt u de rubriek 'Vragen en antwoorden' raadplegen.

Ook kunt u met uw vragen terecht bij de Gemeentelokettelefoon (070-3152010; op werkdagen van 9.00 tot 12.30 uur). U kunt uw vragen ook per email stellen: gemeenteloket@minszw.nl.

3. Stand van zaken wetsvoorstel decentralisatie langdurigheidstoeslag

Het wetsvoorstel tot wijziging van de Wet werk en bijstand in verband met decentralisering van de langdurigheidstoeslag en op bevordering van maatschappelijke participatie gerichte ondersteuning van huishoudens met schoolgaande kinderen (nr. 31 441) is door de Tweede Kamer behandeld. Na de stemming op 7 oktober jl. bleek echter dat het wetsvoorstel zonder het onderdeel E van artikel I door de TK was aanvaard. Onderdeel E was namelijk apart van de rest van het wetsvoorstel in stemming gebracht. Dit onderdeel bevatte een nieuw artikel 36 WWB dat het recht op langdurigheidstoeslag regelt. Daarmee vormde onderdeel E een voor de invoering van de langdurigheidstoeslag onmisbare bepaling.

In verband daarmee heb ik een nota van wijziging op het wetsvoorstel tot intrekking van de Invoeringswet WWB (nr. 31 559) ingediend, die het herstel regelt van onderdeel E van artikel I van het wetsvoorstel 31 441. Dat wetsvoorstel met die nota van wijziging is op 30 oktober jl. door de TK aanvaard. In die nota van wijziging is het nieuwe artikel 36 WWB opgenomen, waarin het amendement Spies cs. (Kamerstukken II 2007/08, 31441, nr. 12) is verwerkt. Dit amendement voorziet in het schrappen van het criterium "gebrek aan arbeidsmarktperspectief" uit het oorspronkelijk voorgestelde nieuwe artikel 36 WWB. Onder voorbehoud van aanvaarding door de Eerste Kamer komt - in afwijking van het oorspronkelijk ingediende wetsvoorstel - artikel 36 eerste lid WWB bij de inwerkingtreding ervan, als volgt te luiden: *Het college verleent op aanvraag een langdurigheidstoeslag aan een persoon van 21 jaar of ouder doch jonger dan 65 jaar, die langdurig een laag inkomen en geen in aanmerking te nemen vermogen als bedoeld in artikel 34 heeft en geen uitzicht heeft op inkomensverbetering.* Uit bovenstaande wijziging vloeit ook voort dat de gemeente niet meer verplicht zal worden om in de gemeentelijke verordening van de langdurigheidstoeslag het begrip "gebrek aan arbeidsmarktperspectief" nader in te vullen. Dit geldt wel nog voor de begrippen langdurig en laag inkomen.

Het is afhankelijk van de behandelingstermijn bij de Eerste Kamer of de beoogde inwerkingtredingsdatum 1 januari 2009 daadwerkelijk kan worden gehaald. Zo nodig zal ik bezien of het inwerkingtreden van het wetsvoorstel met terugwerkende kracht tot 1 januari 2009 noodzakelijk is.

4. Heffingskorting alleenstaande ouders

De Tweede Kamer heeft onlangs aandacht gevraagd voor de situatie van alleenstaande ouders die in de tweede helft van het jaar in opdracht van de sociale dienst de heffingskorting alleenstaande ouders aanvragen bij de Belastingdienst. Achteraf kan blijken dat daar geen recht op bestaat. Hierdoor zouden deze mensen met een terugvordering van teveel ontvangen gelden worden geconfronteerd en in de financiële problemen kunnen raken.

In de WWB is geregeld dat de heffingskorting alleenstaande ouders wordt aangemerkt als inkomen. Om in aanmerking te komen voor de teruggaaf van deze heffingskorting moet de belanghebbende aan de voorwaarde voldoen dat deze langer dan zes maanden geen fiscale partner heeft. In het algemeen kent de Belastingdienst deze heffingskorting op het verzoek om voorlopige teruggaaf zonder nader onderzoek toe. Bij het vaststellen van de latere definitieve aanslag na afloop van het kalenderjaar wordt achteraf gecontroleerd of men recht heeft op deze heffingskorting.

Indien achteraf blijkt dat de bijstandsgerechtigde ten onrechte een voorlopige teruggaaf van de heffingskorting alleenstaande ouders heeft ontvangen dan moet de heffingskorting worden terugbetaald. Ervan uitgaande dat de heffingskorting verrekend is met de bijstandsuitkering moet de gemeente die uitkering herrekenen en de ten onrechte verrekende korting aan de belanghebbende terugbetalen. Hoewel de belanghebbende in deze situatie per saldo geen financieel nadeel heeft, heeft een en ander wel onnodige administratieve consequenties voor de belanghebbende, de gemeente en de Belastingdienst.

In de 'Rekenregels en handleiding loonheffingen over bijstandsuitkeringen 2008' zijn de gemeenten door de Belastingdienst geïnformeerd over de regels die gelden voor de voorlopige teruggaaf en de diverse heffingskortingen. Ik vraag nogmaals uw aandacht voor het belang van een goede voorlichting op dit punt aan uw cliënten en een juiste verwijzing naar de Belastingdienst waar het de voorlopige teruggaaf van heffingskortingen betreft.

5. Versobering algemene heffingskorting

Met ingang van 1 januari 2009 wordt de uitbetaling van de algemene heffingskorting van de minstverdienende partner versoberd. Voor alle duidelijkheid wijs ik u erop dat dit geen invloed heeft op de hoogte van het sociaal minimum. De bijstandsnormen blijven gebaseerd op het zogenaamde referentieminimumloon, zoals dit staat beschreven in artikel 37 van WWB. Dus rekening houdende met tweemaal de (volledige) algemene heffingskorting. In de volgende verzamelbrief zult u worden geïnformeerd over de nieuwe bijstandsnormen etc. zoals u van mij gewend bent. Begin december zullen de nieuwe bedragen tevens op het gemeenteloket worden geplaatst.

6. Toepassing artikel 16 WWB (zeer dringende redenen) bij verblijf in buitenlandse kliniek

De WWB is een vangnetvoorziening, waarbij het verblijf hier te lande - behoudens een toegestane maximale verblijfstermijn in het buitenland - een expliciete voorwaarde is om in aanmerking te komen voor een (aanvullende) bijstandsuitkering.

In dit verband heeft de CRvB op 22 juli jl. in twee zaken die betrekking hadden op intrekking van de bijstandsuitkering vanwege het ondergaan van een behandeling in het buitenland (in casu de "Castle Craig clinic") uitspraak gedaan. De CRvB heeft geoordeeld dat de hardheidsclausule ("zeer dringende redenen") in artikel 16, eerste lid, WWB zo uitgelegd moet worden dat onder omstandigheden het overschrijden van de maximale termijnen voor verblijf in buitenland geen reden voor intrekking van de bijstandsuitkering mag vormen.

Een patiënt die een bepaalde behandeling in een kliniek in het buitenland ondergaat dient ook na overschrijding van de maximale termijnen, bijstand te worden verleend naar de norm "zak- en kleedgeld". Dit blijft het geval zolang de patiënt op verwijzing van het behandelingsteam en met toestemming van zijn zorgverzekeraar in een buitenlandse kliniek een behandeling ondergaat en tevens voldoet aan de overige vereisten van de WWB. Hierbij moet volgens de CRvB ook de vraag worden betrokken of een patiënt als feitelijk onbemiddelbaar zou zijn aangemerkt indien hij in Nederland een vergelijkbare behandeling had ondergaan.

Tevens gaf de CRvB aan dat de betreffende gemeente moest bezien of, en zo ja tot welke hoogte, de patiënt tevens in aanmerking komt voor bijzondere bijstand in de vaste lasten van zijn woning. Ik verzoek u om in voorkomende gevallen rekening te houden met de uitleg die de CRvB in haar uitspraken d.d. 22 juli jl. aan artikel 16 WWB heeft gegeven.

7. Norm zak- en kleedgeld met ingang van 1 januari 2009 (i.p.v. 2008) belast

In de verzamelbrief juni/juli 2008 bent u geïnformeerd dat de bijstandsnormen voor personen in een inrichting met ingang van 1 januari 2008 belast zijn. Onlangs is op verzoek van Divosa en in overleg met het ministerie van Financiën echter besloten om de normen van personen in een inrichting (het zak- en kleedgeld) voor het jaar 2008 onbelast te laten. De reden voor de nieuwe invoeringsdatum is de korte voorbereidingstijd die gemeenten hadden om de automatisering hierop aan te passen.

Met ingang van 1 januari 2009 zijn de normen voor personen in een inrichting (art. 23 WWB, zowel lid 1 als lid 2) wel belast. Als de uitkeringsgerechtigde geen andere inkomsten heeft, betaalt hij hierover geen belasting in verband met de algemene heffingskorting.

In de brochure 'Rekenregels en handleiding loonheffingen over bijstandsuitkeringen' van de Belastingdienst staat hierover in hoofdstuk 2.1 het volgende:

“Op belaste bijstandsuitkeringen moet de gemeente loonbelasting/premie volksverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw (loonheffingen) inhouden. De gemeente moet deze inkomensafhankelijke bijdrage Zvw vergoeden. Tot de belaste uitkeringen behoren:

- periodieke bijstandsuitkeringen die voorzien in de algemene kosten van het bestaan, zoals de landelijke normbijstand en de gemeentelijke toeslag voor algemeen noodzakelijke kosten;
- de vergoeding van de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw.

De bijdrage, vergoeding of aanspraak op een collectieve aanvullende ziektekostenverzekering blijft als categoriale bijstand onbelast.”

De normen in inrichting zijn periodieke bijstandsuitkeringen en om die reden dus belast. Dit is weergegeven in de tabel op pagina 4. Dit geldt voor zowel de normen in inrichting (art. 23, lid 1 WWB) als de verhoging voor de nominale zorgpremie Zvw (art. 23, lid 2 WWB).

Als er loonbelasting/premie volksverzekeringen verschuldigd is over een bijstandsuitkering, dan moet over deze uitkering ook de inkomensafhankelijke bijdrage Zvw worden berekend en moet de gemeente deze vergoeden (zie ook pagina 9 van de bovengenoemde rekenregels).

8. Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen aan personen met een arbeidsinkomen onder bijstandsniveau (*zie bijlage*)

Op 11 september 2008 heeft de vaste commissie voor SZW tijdens een algemeen overleg over WWB-zaken aandacht gevraagd voor de situatie van personen met een arbeidsinkomen (iets) onder bijstandsniveau. Deze mensen zouden op grond van de geldende wet- en regelgeving niet in aanmerking kunnen komen voor kwijtschelding van gemeentelijke heffingen. Dit zou volgen uit de regel dat geen kwijtschelding wordt verleend voor zover het feit dat een belastingaanslag niet kan worden voldaan aan de belastingschuldige is toe te rekenen.

In mijn brief aan de Tweede Kamer van 22 oktober 2008 heb ik aangegeven dat nagenoeg alle gemeenten een kwijtscheldingsnorm van 100% van de toepasselijke bijstandsnorm hanteren. Dat wil zeggen dat kwijtschelding wordt verleend als de inkomsten van de aanvrager lager of gelijk zijn aan de toepasselijke bijstandsnorm. Dit in tegenstelling tot de kwijtscheldingsnorm van 90% van de toepasselijke bijstandsnorm die wordt gehanteerd in geval van kwijtschelding van rijksbelastingen. Het zou om die reden onterecht zijn als gemeenten (die de 100% norm hanteren) een kwijtscheldingsverzoek zouden afwijzen omdat sprake is van een arbeidsinkomen onder bijstandsniveau. Als het inkomen zou worden aangevuld tot bijstandsniveau, dan zou dat er immers niet toe leiden dat de aanslag (gedeeltelijk) zou kunnen worden betaald. Ik heb de Tweede Kamer toegezegd gemeenten hierover te informeren via de verzamelbrief.

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

Voor meer informatie verwijs ik u naar bijlage 8. Daarin is de passage uit mijn brief van 22 oktober 2008 opgenomen over kwijtschelding van gemeentelijke heffingen aan deze groep personen.

Geautomatiseerd kwijtschelden van gemeentelijke belastingen

De VNG heeft haar leden in september jl. middels een brief geïnformeerd over de mogelijkheid om belastingschuldigen geautomatiseerd kwijtschelding te verlenen. Gemeenten kunnen hiervoor terecht bij het Inlichtingenbureau. U kunt de ledenbrief raadplegen op de VNG-site (Lbr. 08/152). Gezien het belang van dit onderwerp wil ik de gemeenten graag op deze mogelijkheid attenderen. In bijlage 8 vindt u meer informatie en contactgegevens van het Inlichtingenbureau.

9. IWI onderzoek inzake compensatie inkomensachteruitgang ‘voormalige eenoudergezinnen’

Op 30 september jl. heeft de Tweede Kamer de motie Karabulut cs (Kamerstukken 2008-2009, nr. 30545, nr. 60) aangenomen. In deze motie wordt de regering verzocht om de WWB aan te passen zodat de inkomensachteruitgang van alleenstaande ouders in de bijstand waarvan het jongste inwonende kind achttien jaar wordt én studerend of schoolgaand is, wordt gecompenseerd totdat dit inwonende kind de studie heeft afgerond.

Uitvoering van de motie heeft tot primair gevolg dat de gemeentelijke verantwoordelijkheid en mogelijkheden voor het verlenen van aanvullende bijzondere bijstand aan ‘voormalige eenoudergezinnen’ in de WWB zal worden ingeperkt. Immers het gaat bij deze problematiek om het via de individuele bijzondere bijstand compenseren van een inkomensachteruitgang van ‘voormalige eenoudergezinnen’. De huidige mogelijkheden om met de verlening van bijzondere bijstand de inkomensachteruitgang van ‘voormalige eenoudergezinnen’ te compenseren zijn overigens ruimer dan de situatie waar in de motie op wordt gedoeld. Immers ook in situaties waarin het jongste inwonende kind achttien jaar wordt en niet schoolgaand is of studeert, maar wél ook een laag eigen inkomen of uitkering heeft, kan de alleenstaande ouder te maken krijgen met een inkomensachteruitgang.

Er zijn een aantal varianten van een wetswijziging van de WWB mogelijk om de doelstelling van de motie te bereiken. Deze variëren van aanpassing van de regels in de WWB op terrein van de algemene bijstand dan wel op het terrein van de bijzondere bijstand. Ik wil niet alleen de vorm maar ook de inhoud van de mogelijke wetswijziging zo veel mogelijk laten aansluiten bij de reeds op dit punt bestaande gemeentelijke uitvoeringspraktijk, en de “best-practices” daaruit. Ik heb de Inspectie Werk en Inkomen (IWI) daarom gevraagd mij te rapporteren over de gemeentelijke praktijk op het terrein van de inkomensondersteuning van bijstandsgerechtigde alleenstaande ouders waarvan het jongste inwonende kind achttien jaar

wordt. De uitkomsten daarvan - die ik in februari 2009 naar de Tweede Kamer hoop te kunnen sturen - zal ik betrekken bij het maken van een keuze ten aanzien van de vorm en de inhoud van een mogelijke wetswijziging WWB.

10. Onderzoek ketensamenwerking Gemeenten en Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) (zie bijlage)

Op 3 juli 2008 heeft de Tweede Kamer de regering verzocht om maatregelen te treffen om de werkloosheid en de uitkeringsafhankelijkheid van arbeidsmigranten uit Oost-Europa terug te dringen, dan wel hun verblijfsrecht te beëindigen en de Kamer te informeren over een gezamenlijke aanpak van de IND, UWV/CWI en gemeenten.

Naar aanleiding hiervan gaan SZW en Justitie op dit moment samen na hoe de ketensamenwerking tussen gemeenten en IND wat betreft het aanvragen van een bijstandsuitkering door vreemdelingen verloopt: in hoeverre en hoe worden genoemde afspraken uitgevoerd, doen zich knelpunten voor en - indien daarvan sprake is - hoe kunnen die worden opgelost? (Kamerstukken 2008-2009, 29 407, nr. 96)

Het is de bedoeling dat de Tweede Kamer in december 2008 over de uitkomsten van het onderzoek naar de ketensamenwerking tussen gemeenten en IND wordt geïnformeerd. Tevens zal de Kamer dan worden geïnformeerd over de eventuele maatregelen die Justitie en SZW samen met gemeenten, CWI en UWV naar aanleiding van die uitkomsten zullen treffen. Meer informatie over vreemdelingen en bijstand vindt u in bijlage 10.

11. Integrale Rapportage Handhaving 2007 (zie bijlage)

Op 1 september jl. is de Integrale Rapportage Handhaving 2007 aangeboden aan de Tweede Kamer. De rapportage is in november in gedrukte vorm aan alle colleges van Burgemeester en Wethouders verstuurd. De tekst van de rapportage is ook te vinden op <http://www.gemeenteloket.nl> bij de officiële publicaties. Informatie over de opzet en inhoud van de rapportage vindt u in bijlage 11. Onderstaande tekst bevat enkele van de bevindingen.

Een belangrijke bevinding van de rapportage is dat er in 2006 € 177 miljoen fraude met uitkeringen en premies is geconstateerd. Dit bedrag is vergeleken met vorig jaar nagenoeg gelijk gebleven en is daarmee stabiel.

In het belang van adequate handhaving en een strikt invorderingsbeleid dient er sprake te zijn van expliciete en transparante gemeentelijke beleidskeuzes en een regelmatig inzicht in de stand van zaken bij de afhandeling van fraudevorderingen. Heldere en efficiënte gemeentelijke procedures, maar ook een adequate communicatie vanuit de gemeente met de burgers over handavingsinspanningen en -resultaten, draagt bij aan een betere naleving.

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

Verder laat de rapportage zien dat zich in 2007 ca. 134.500 werkzoekenden hebben gemeld voor een aanvraag WWB. Door de actieve rol van CWI hebben bijna 75.000 werkzoekenden uiteindelijk geen beroep gedaan op de WWB. Daarnaast voert het UWV vanaf 1 juli 2007 telefonische controles uit om de controlebeleving van de klanten te verhogen. Bij een telefonische controle onderzoekt het UWV of de klant de regels kent en hij zich hieraan houdt. De klant kan verschillende vragen verwachten, bijvoorbeeld of hij naast zijn uitkering werkt of vrijwilligerswerk doet, en of hij dat heeft doorgegeven. In 2007 zijn conform planning 40.000 telefonische controles verricht.

Het totaal geconstateerde benadelingsbedrag voor werknemersfraude bedraagt in 2007 € 38,7 miljoen. In 2006 bedroeg dit € 29,2 miljoen.

12. Beeld van de uitvoering

Uiterlijk 28 februari 2009 dienen de Colleges van B&W het beeld van de uitvoering (voorheen het voorlopig verslag over de uitvoering) in het kader van de Wet werk en bijstand, de IOAW, de IOAZ, het Bbz 2004 en de WWIK bij de minister van SZW in te dienen.

De gevraagde financiële informatie betreft de voorlopige stand van zaken over 2008 en vergt geen goedkeuring van uw accountant.

Het beeld over de uitvoering wordt ingediend onder gebruikmaking van een formulier dat door de minister van SZW elektronisch beschikbaar is gesteld (DVS, digitaal verantwoordingssysteem).

Hoewel het de tweede maal is dat u verplicht gebruik gaat maken van de elektronische formulieren breng ik u bij wijze van extra dienstverlening het bestaan van het digitaal verantwoordingssysteem in herinnering.

Ik wijs u daarbij met nadruk op de noodzaak om te beschikken over certificaten ten behoeve van beveiligde toegang tot het systeem en de digitale ondertekening van de formulieren. Deze certificaten zijn voorafgaand aan de uitrol van het DVS door het ministerie aan u verstrekt.

Ik adviseer u na te gaan of de benodigde certificaten nog aanwezig zijn en of u nog over de bijbehorende passwords beschikt. Dit kan voorkomen dat vertraging optreedt bij de indiening van het beeld van de uitvoering en dat SZW, bij overschrijding van de uiterlijke termijn, het zogeheten stopbeleid moet gaan toepassen.

Mochten er problemen zijn met de beschikbaarheid van de certificaten dan adviseer ik u dringend om u tijdig te wenden tot uw leverancier van certificaten, Diginotar of Gemnet CSP. Voor meer informatie over DVS kunt u het Gemeenteloket raadplegen.

13. Afwijking van vaststellingstermijn subsidies Schuldhulpverlening en No-Riskpolis

Het Ministerie van SZW wijkt af van de termijnen voor subsidievaststelling zoals genoemd in de Tijdelijke subsidieregeling schuldhulpverlening 2006 (TSSH) en in het Subsidiekader No-Risk polis G 34 (NR). De subsidievaststellingen TSSH en NR vinden plaats binnen 1 jaar na ontvangst van de SiSa-bijlage bij de gemeentelijke jaarrekening 2007. Subsidievaststelling gebeurt dus voor de TSSH niet binnen 20 weken en voor NR niet uiterlijk 31 december 2008. Hiermee wordt bereikt dat in het kader van de vermindering administratieve lastendruk SZW de gemeenten naar aanleiding van de SiSa-verantwoording over 2007 één pakket met vaststellingsbeschikkingen voor diverse subsidies en wettelijke regelingen kan toesturen.

14. Voortgang Werkbedrijf (*zie bijlage*)

Op 16 oktober jl. heeft UWV/CWI het voorgenomen besluit om 30 vestigingen te sluiten bekend gemaakt. Dit voorstel vloeit voort uit de financiële taakstelling die verbonden is aan de fusie van CWI en UWV.

Het WERKbedrijf zal dienstverlening gaan aanbieden via internet, telefoon en vestigingen. Het vestigingenkanaal zal daarbij – conform dit voorgenomen besluit – bestaan uit 97 vestigingen.

Het UWV/CWI heeft – in overleg met gemeenten - twee criteria bepaald voor het aanwijzen van de vestigingen: omvang werkaanbod, en geografische factoren. Op grond van deze twee criteria komt het UWV/CWI tot het oordeel dat er 97 vestigingen overeind gehouden dienen te worden, en dat 30 vestigingen gesloten kunnen worden. Het proces van sluiting van de vestiging(en) zal uiterlijk in 2010 gerealiseerd worden.

De gevolgen voor de reistijd van cliënten zijn beperkt; ten opzichte van het huidige aantal vestigingen zal de reistijd voor slechts een beperkt aantal cliënten toenemen.

Dit voorgenomen besluit zal nog uitgebreid besproken worden met de betrokken gemeenten.

De Tweede Kamer is op 16 oktober geïnformeerd over het voorgenomen besluit.

In bijlage 14 zijn mijn brief aan de Tweede Kamer en de brief van UWV/CWI over het voorgenomen besluit opgenomen.

15. 50 euro voor huishoudens met een minimuminkomen (*zie bijlage*)

Ik roep alle gemeenten op mee te doen om de minima aan het einde van het jaar een extraatje te bieden. Het gaat om een bedrag van 50 euro (in totaal 50 miljoen euro) dat door een amendement van de Tweede Kamer beschikbaar is gesteld om huishoudens tot 120 procent van het minimuminkomen financieel extra te ondersteunen.

Gemeenten hebben van mij een brief ontvangen waarin wordt aangegeven hoe het eindejaarsextraatje het beste kan worden geregeld zonder veel administratieve lasten. Deze brief staat ook op het Gemeenteloket (inkomen/armoedebestrijding/kort nieuws). Hier is

tevens een set met vragen en antwoorden opgenomen en een overzicht met de verdeling van de 50 miljoen euro over de gemeenten.

Het CBS heeft een aanvullende richtlijn uitgevaardigd over hoe om te gaan met de registratie van de 50 euro eindejaarsuitkering voor minima. Deze richtlijn is opgenomen in bijlage 15.

16. Wetsvoorstel premiekorting oudere werknemers (zie bijlage)

Momenteel kunnen werkgevers bij het *in dienst nemen* van werknemers ouder dan 50 jaar én het *in dienst hebben* van werknemers ouder dan 54,5 jaar een premievrijstelling toepassen op de basispremie voor de WAO/WIA. Deze is gemiddeld circa € 1.500 per jaar.

Het kabinet heeft een wetsvoorstel ingediend bij de Tweede Kamer (Kamerstukken 31 707) om deze regeling effectiever vorm te geven door deze specifiek te richten op verlaging van de loonkosten van oudere uitkeringsgerechtigden en 62-plussers. In bijlage 16 is vermeld welke regeling het kabinet concreet voorstelt. Met dit wetsvoorstel sluit de regering aan op de aanbevelingen van de Commissie Arbeidsparticipatie.

Het kabinet heeft ook een wetsvoorstel stimulering arbeidsparticipatie (STAP, Kamerstukken 31577) ingediend bij de Tweede Kamer, waarmee wordt geregeld dat werkgevers die langdurig werklozen of arbeidsongeschikten, of herbeoordeelden in dienst nemen een beroep kunnen doen op het tijdelijke instrument loonkostensubsidie van het Uitvoeringsinstituut werknemersverzekeringen (UWV). Deze loonkostensubsidie bedraagt maximaal 50% van het WML gedurende 1 jaar.

Met het wetsvoorstel van de premiekorting wordt tevens geregeld dat UWV de tijdelijke loonkostensubsidie niet kan toepassen bij het in dienst nemen van uitkeringsgerechtigden van 50 jaar of ouder omdat de werkgever voor deze groep al de nieuwe premiekorting mag gaan toepassen. De leeftijdsgrens geldt niet voor personen die herbeoordeeld zijn voor de WAO. De beoogde datum van inwerkingtreding van het voorstel van wet is, net als van het wetsvoorstel STAP, 1 januari 2009.

17. Gemeenten benutten de mogelijkheden van ESF beter

Gedurende de periode van 1 oktober 2008 om 09.00 uur tot en met 31 oktober 2008 om 17.00 uur konden gemeenten ESF subsidie aanvragen indienen voor actie A, de additionele toerusting van werkzoekenden.

In totaal zijn 51 aanvragen ontvangen van 26 gemeenten voor een bedrag van € 27.838.229. Ten opzichte van de vorige 2 aanvraagtijsvakken 2007 en 2008 is er meer animo voor het aanvragen van ESF.

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

	Aantal aanvragen	Subsidiebedrag
Juni 2007	18	€ 8.369.092
Oktober 2007	23	€ 14.153.955
Oktober 2008	51	€ 27.838.229

Gemeenten maken dus steeds meer gebruik van de mogelijkheden die ESF te bieden heeft. Toch is hiermee niet het gehele beschikbare bedrag van 67 miljoen benut. Overigens is deze 67.000.000 een hoog bedrag, omdat de onderbenutting uit voorgaande jaren is gevoegd bij het jaarbedrag voor actie A van ruim 28 miljoen. Ik overweeg maatregelen om te komen tot betere benutting van de beschikbare middelen. U wordt hierover binnenkort geïnformeerd. Voor meer informatie kunt u natuurlijk ook terecht op de website van het Agentschap SZW, <http://www.agentschap.szw.nl>, onder regeling ESF 2007-2013.

~~~~~

Wilt u de Verzamelbrief in het vervolg digitaal ontvangen, stuur dan een e-mail met uw naam, gemeente, functie en e-mailadres naar Verzamelbrief@minszw.nl. Voor vragen met betrekking tot de inhoud van de Verzamelbrief kunt u een e-mail sturen naar gemeenteloket@minszw.nl.

De Staatssecretaris van Sociale Zaken
en Werkgelegenheid,

A. Aboutaleb

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

Bijlagen

Verzamelbrief november 2008

Het nummer van de bijlage verwijst naar het bijbehorende item in de Verzamelbrief.

Bijlage 8	Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen aan personen met een arbeidsinkomen onder bijstandsniveau
Bijlage 10	Onderzoek ketensamenwerking Gemeenten en Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)
Bijlage 11	Integrale Rapportage Handhaving 2007
Bijlage 14	Voortgang Werkbedrijf
Bijlage 15	50 euro voor huishoudens met een minimuminkomen
Bijlage 16	Wetsvoorstel premiekorting oudere werknemers

Bijlage 8   Kwijtschelding van gemeentelijke belastingen aan personen met een arbeidsinkomen onder bijstandsniveau

Passage over kwijtschelding gemeentelijke belastingen uit de brief d.d. 22 oktober 2008 aan de Tweede Kamer over toezeggingen naar aanleiding van AO WWB-onderwerpen.

“Kwijtschelding gemeentelijke belastingen

Als een van de knelpunten in de uitvoering van de fiscale wet- en regelgeving is genoemd de situatie dat personen met een arbeidsinkomen onder bijstandsniveau geen kwijtschelding van gemeentelijke heffingen kunnen krijgen. Deze onwenselijke situatie zou terug te voeren zijn op de wetgeving.

Op grond van artikel 26 Invorderingswet 1990 kan volgens bij ministeriële regeling gestelde regels kwijtschelding worden verleend van belastingen. De kwijtscheldingsregeling strekt zich in beginsel ook uit tot het gemeentelijk belastinggebied (artikelen 249 en 255 Gemeentewet). Op grond van artikel 8, eerste lid, sub a, Uitvoeringsregeling Invorderingswet 1990 (URIW'90), wordt geen kwijtschelding verleend voor zover het feit dat een belastingaanslag niet kan worden voldaan aan de belastingschuldige is toe te rekenen.

In verband met de eenheid van beleid en uitvoering heeft de staatssecretaris van Financiën beleidsregels gegeven over de uitvoering van genoemd artikel 8 URIW'90. Daarbij heeft hij gesteld dat van een situatie van toerekenbaarheid als hiervoor bedoeld onder andere sprake is indien de belastingschuldige geen gebruik heeft gemaakt van het recht op bijstand, waardoor de belastingaanslag (gedeeltelijk) zou kunnen worden betaald (artikel 26.1.9 Leidraad Invordering 2008). De achtergrond van deze regel is dat bij rijksbelastingen een kwijtscheldingsnorm van 90% (van de toepasselijke bijstandsnorm) wordt gehanteerd. Een belastingschuldige zou dus door eigen toedoen, door het niet aanvragen van aanvullende bijstand, zijn betalingscapaciteit negatief kunnen beïnvloeden. Anders dan de kwijtscheldingsregels uit de URIW'90 zijn de beleidsregels uit de Leidraad Invordering 2008 *niet bindend* voor gemeenten. Veel gemeenten hebben er echter zelf voor gekozen ter zake van de invordering van belastingschulden hetzelfde uitvoeringsbeleid te voeren als de Belastingdienst.

Nagenoeg alle gemeenten hebben gebruik gemaakt van de hen bij wet gegeven bevoegdheid afwijkende regels te stellen over de wijze waarop de kosten van bestaan in aanmerking worden genomen bij de behandeling van een kwijtscheldingsverzoek (artikel 255, vierde lid, Gemeentewet). Deze gemeenten hanteren vrijwel steeds een kwijtscheldingsnorm van 100% van de toepasselijke bijstandsnorm: dat wil zeggen dat kwijtschelding wordt verleend in alle gevallen waarbij de inkomsten van de belastingschuldige gelijk of lager zijn dan de toepasselijke bijstandsnorm. Wanneer deze gemeenten een kwijtscheldingsverzoek zouden afwijzen omdat sprake zou zijn van een arbeidsinkomen onder bijstandsniveau, gebeurt dat

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

niet terecht. Als het inkomen aangevuld zou worden tot op bijstandsniveau, dan zou dat er immers niet toe leiden dat «de aanslag (gedeeltelijk) zou kunnen worden betaald ».

Voor de gemeente die er een andere kwijtscheldingsnorm op na houdt (dan 100% van de toepasselijke bijstandsnorm) geldt dat hetgeen over aanvullende bijstand in de Leidraad Invordering 2008 wordt opgemerkt op zichzelf niet bindend is voor gemeenten (zoals eerder opgemerkt). Het staat het college van burgemeester en wethouders (verder: het college) vrij om op dat specifieke punt een ander uitvoeringsbeleid te voeren en daarin bijvoorbeeld de praktische bezwaren bij een samenloop kwijtschelding – aanvullende bijstand de boventoon te laten voeren. In de volgende verzamelbrief zullen gemeenten hierop worden gewezen.”

~~~~~

Geautomatiseerd kwijtschelden van gemeentelijke belastingen

Het Inlichtingenbureau kan voor de gemeente geautomatiseerd toetsen of een belastingschuldige die het voorgaande jaar kwijtschelding heeft ontvangen, opnieuw voor kwijtschelding in aanmerking komt. Dit gebeurt door middel van bestandsvergelijking.

De geautomatiseerde toetsing van het recht op kwijtschelding beoogt:

- de administratieve lasten voor de burgers te verlagen,
- de afhandeltermijnen van kwijtscheldingsverzoeken te verkorten, en
- het gebruik van inkomensondersteunende regelingen te bevorderen.

U kunt met al uw vragen of uw aanmelding terecht bij de Servicedesk van het Inlichtingenbureau, telefoonnummer 0800-222 11 22 of e-mailadres servicedesk@inlichtingenbureau.nl. Bij een aanmelding neemt een medewerker met u de aanmeldprocedure door en wordt een gebruikershandleiding toegestuurd.

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

Bijlage 10 Onderzoek ketensamenwerking Gemeenten en Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND)

Reeds met het inwerkingtreden van de koppelingswet (1998) is bereikt dat niet rechtmatig in Nederland verblijvende (arbeids-)migranten geen aanspraak kunnen maken op verstrekkingen, voorzieningen en uitkeringen. Voorts geldt voor een ieder die afhankelijk van een uitkering is of wordt, dus ook voor een migrant, de plicht om zo snel mogelijk weer zelfstandig in het bestaan te voorzien. Iedere migrant dient op het moment dat hij een beroep doet op een bijstandsuitkering, aan te tonen dat hij rechtmatig in Nederland woonachtig is. Alleen als blijkt dat hij inderdaad behoort tot de kring van rechthebbenden zoals is bepaald in artikel 11 van de Wet werk en bijstand, bestaat er - ongeacht zijn nationaliteit of nationale herkomst - recht op bijstand. Wanneer een bijstandsuitkering aan een migrant wordt verleend meldt de betreffende gemeente dit in voorkomende gevallen aan de IND. Het is de IND die vervolgens beoordeelt of het beroep op de openbare kas in casu gevolgen heeft voor het recht op verblijf van de vreemdeling in Nederland. Indien het beroep op de openbare kas naar het oordeel van de IND inderdaad gevolgen heeft voor het verblijfsrecht, zal na een daarop gerichte beschikking van de IND het verblijfsrecht van de vreemdeling, en daarmee het recht op bijstand, vervallen.

Bijlage 11 Integrale Rapportage Handhaving 2007

De Integrale Rapportage Handhaving 2007 geeft weer welke handhavingactiviteiten in het voorgaande jaar op het beleidsterrein van het ministerie van SZW zijn ontplooid. Voor de rapportage is gekozen voor een vernieuwde opzet die aansluit bij de structuur van het Handhavingsprogramma 2007-2010. In het Handhavingsprogramma 2007-2010 staat niet alleen het constateren van overtredingen centraal maar vooral ook het bevorderen van de naleving van de voornaamste verplichtingen uit de SZW-regelgeving door een combinatie van preventieve en repressieve acties. Centraal in de rapportage staan vier grote beleidsterreinen van SZW: arbeidsomstandigheden, arbeidsmarkt, sociale verzekeringen en re-integratie en activerende bijstandsverlening. Per beleidsterrein wordt ook verslag gedaan van de handhavingsactiviteiten van de uitvoerings- en toezichtsorganisaties die niet rechtstreeks voortvloeien uit het programma. Aparte hoofdstukken zijn o.a. gewijd aan communicatie, samenwerking en opsporing. In algemene zin kan worden geconstateerd dat de uitvoering van de voorgenomen maatregelen uit het Handhavingsprogramma 2007-2010 naar wens verloopt.

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

Bijlage 14 Voortgang Werkbedrijf

Tekst van de brief die Staatssecretaris Aboutaleb op 16 oktober 2008 aan de Tweede Kamer heeft gestuurd over de sluiting van de vestigingen UWV/CWI.

Bijgaand ontvangt u ter informatie een afschrift van de brief die ik heden ontvangen heb van UWV/CWI, over het voorgenomen besluit om 30 vestigingen te sluiten. Dit voorstel vloeit voort uit de financiële taakstelling die verbonden is aan de fusie van CWI en UWV.

Het WERKbedrijf zal dienstverlening gaan aanbieden via internet, telefoon en vestigingen. Het vestigingenkanaal zal daarbij – conform dit voorgenomen besluit – bestaan uit 97 vestigingen.

Het UWV/CWI heeft – in overleg met gemeenten - twee criteria bepaald voor het aanwijzen van de vestigingen: omvang werkaanbod, en geografische factoren. Op grond van deze twee criteria komt het UWV/CWI tot het oordeel dat er 97 vestigingen overeind gehouden dienen te worden, en dat 30 vestigingen gesloten kunnen worden. Het proces van sluiting van de vestiging(en) zal uiterlijk in 2010 gerealiseerd worden.

De gevolgen voor de reistijd van cliënten zijn beperkt; ten opzichte van het huidige aantal vestigingen zal de reistijd voor slechts een beperkt aantal cliënten toenemen.

Uit de brief van UWV en CWI maak ik op dat over dit voorstel om te komen tot 97 vestigingen zorgvuldig is nagedacht, en dat geprobeerd is om zoveel mogelijk rekening te houden met de belangen van de verschillende partijen. Dit voorgenomen besluit zal nog uitgebreid besproken worden met de betrokken gemeenten. Ik zal u op de hoogte houden van de uitkomsten van dit overleg, en van de nadere besluitvorming over de sluiting van vestigingen.

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

Tekst van de brief die dhr. Linthorst, Voorzitter Raad van Bestuur, op 16 oktober 2008 aan de minister en staatssecretaris van SZW heeft gestuurd over de sluiting van vestigingen.

De Raden van Bestuur van CWI en UWV zijn voornemens om dertig van de 127 CWI-vestigingen in 2010 te sluiten. In overleg met het Algemeen Keten Overleg en de Commissie Werk en Inkomen van de VNG zijn de criteria vastgesteld voor de selectie van de te sluiten vestigingen. Tijdens ons bestuurlijk overleg van 23 september 2008 informeerden wij u over het door de Raden van Bestuur voorgenomen besluit inzake de criteria.

In het businessplan van het WERKbedrijf, dat ontstaat na de fusie van CWI en UWV per 1 januari 2009, is het voornemen al vastgelegd om het aantal vestigingen op termijn terug te brengen tot circa 100. Met de sluiting van vestigingen wordt een deel van de door het kabinet aan CWI en UWV opgelegde bezuiniging van € 127 miljoen gerealiseerd.

Mede op aandrang van DIVOSA en de Commissie Werk en Inkomen van de VNG, hebben de Raden van Bestuur het voornemen tot sluiting nader uitgewerkt, hetgeen heeft geleid tot het eerdergenoemde voorgenomen besluit van 23 september 2008. In de gehanteerde criteria staat centraal dat de overblijvende vestigingen voldoende werkaanbod hebben. Verder heeft voor ons gegolden dat de reistijd voor werkzoekenden weliswaar kan toenemen maar dan tot maximaal anderhalf uur. Het voorgenomen besluit en de lijst van te sluiten vestigingen treft u als bijlagen bij deze brief aan.

Het moment van sluiting van de vestiging(en) komt in 2010 te liggen. De exacte datum van sluiting willen wij in overleg met de betrokken gemeenten bepalen.

Wij zullen de betrokken gemeentebesturen heden (16 oktober 2008) informeren over ons voornemen de betreffende vestiging te sluiten. Met de gemeenten zullen we uiteraard in gesprek gaan over de gevolgen van de sluiting en de mogelijkheden om nadelige gevolgen op te vangen c.q. te verkleinen. Het is ons streven om aan het einde van het jaar met alle betrokken gemeenten het voornemen te hebben besproken en afspraken te hebben gemaakt over vanuit welke vestiging in de toekomst de dienstverlening zal plaatsvinden en over de verdere aanpak (waaronder het tijdpad) van een en ander.

Bijlagen:

- voorgenomen besluit m.b.t. sluiting vestigingen
- lijst van de te sluiten vestigingen

Bijlage 1: Voorgenomen besluit m.b.t. het sluiten van vestigingen

De Raden van Bestuur van CWI en UWV hebben op dinsdag 23 september een voorgenomen besluit genomen over de criteria om het aantal vestigingen van het WERKbedrijf met 30 terug te brengen tot ongeveer 100. Onderstaand worden de voorlopig vastgestelde criteria toegelicht. Medio oktober wordt bekend gemaakt welke vestigingen er uiteindelijk zullen overblijven. Het betreft een voorgenomen besluit.

Toelichting op het voorgenomen besluit

Aan de fusie van CWI en UWV en de vorming van het WERKbedrijf is een financiële taakstelling verbonden van uiteindelijk (in 2012) € 127 miljoen structureel. Bij de invulling van deze taakstelling is door de Raden van Bestuur van CWI en UWV gepoogd de uitvoering c.q. de dienstverlening aan cliënten vanuit het WERKbedrijf zoveel mogelijk te ontzien. Onontkoombaar was echter dat een deel van de besparing zou worden gevonden in huisvestingskosten door het afstoten van de huidige districtskantoren van CWI, inkrimping van het hoofdkantoor, beperking van de leegstand, beperking van het aantal m²'s beursvloer en tenslotte ook sluiting van een aantal vestigingen. In het businessplan is voor wat betreft het laatste opgenomen dat het WERKbedrijf uiteindelijk nog in ca. 100 lokale vestigingen zal participeren. Ten opzichte van het huidige aantal CWI-vestigingen is daarmee sprake van het sluiten van zo'n 30 vestigingen.

Berekend is dat met het sluiten van 30 vestigingen door het WERKbedrijf een structurele besparing valt te realiseren van € 9,4 miljoen. Met de overige genoemde besparingen op het terrein van de huisvesting wordt dan in totaal € 17 miljoen op de huisvesting bespaard.

De inhoud van deze notitie is besproken met het Algemeen Keten Overleg (op maandag 15 september) en met de Commissie Werk en Inkomen van de VNG (op donderdag 18 september). In eerder overleg met het AKO en met de commissie werk en inkomen van de VNG was naar voren gekomen dat snelle besluitvorming over de te sluiten vestigingen gewenst was. Dat met het oog op het vermijden van investeringen (vorming bedrijfsverzamelgebouwen) in verdwijnende vestigingen en het voorkomen van voortdurende onzekerheid over het al dan niet voortbestaan van vestigingen en de effecten daarvan weer op de samenwerking. Ook werd gevraagd om het betrekken van Divosa/AKO en de commissie werk en inkomen van de VNG bij het formuleren van de criteria voor het al dan niet sluiten van vestigingen en de wijze c.q. het tijdpad van sluiting. Met het genoemde overleg is hieraan tegemoet gekomen.

In deze notitie zijn de criteria benoemd die zijn gebruikt om tot een optimale invulling van het distributienetwerk van het WERKbedrijf te komen. Wij willen de dienstverlening in de toekomst aanbieden via de kanalen internet (werk.nl), telefoon (CWI Service, t.z.t.

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

geïntegreerd in de KCC's van UWV) en vestigingen. Het vestigingenkanaal bestaat daarbij uit ca. 100 vestigingen.

Criteria voor aanwijzen van vestigingen

Voor de vaststelling van in stand te houden vestigingen vormt het huidige CWI-vestigingennetwerk het uitgangspunt. Er is geen sprake van een nul-situatie waarin Nederland opnieuw in werkgebieden kan worden opgedeeld. We hebben daarom gekeken of de bestaande vestigingen op grond van specifieke criteria in stand zouden moeten worden gehouden.

Deze criteria zijn tweërlei. Ten eerste: is er voldoende werkaanbod? Daarbij is gekeken naar een vijftal criteria, te weten

- inwoneraantal
- omvang beroepsbevolking
- omvang werkgelegenheid
- instroom van klanten
- omvang van het bestand aan niet werkende werkzoekenden

Met het werkaanbodcriterium valt naar onze indruk te garanderen dat de benodigde specialismen in voldoende mate aanwezig zullen zijn en ook feitelijk benut zullen worden op de vestigingen en dat er sprake is van voldoende continuïteit in het werk.

Als tweede criterium gelden geografische factoren te weten een acceptabele reistijd (van maximaal 1 ½ uur enkele reis per OV) voor cliënten en een verdedigbare spreiding van de vestigingen (voorkomen witte vlekken). Het criterium van maximaal 1 ½ uur reistijd stemt overigens overeen met het criterium dat geldt voor passende arbeid in het kader van de werkloosheidswet. De omstandigheid dat de opgelegde besparingen dwingen tot een kleiner aantal vestigingen en derhalve grotere werkgebieden maakt het bovendien onontkoombaar dat cliënten met mogelijk langere reistijden worden geconfronteerd dan bij de totstandkoming van SUWI het geval was. Toen werd uitgegaan van een reistijd van maximaal 1 uur.

Deze criteria leiden ertoe dat in de G4- en de G27-gemeenten in totaal zo'n 45 vestigingen aanwezig zouden moeten zijn. Buiten de G4- en G27-gemeenten is er op basis van het criterium "voldoende werkaanbod" reden om nog eens ruim 40 vestigingen in stand te houden. Op basis van de geografische criteria is er aanleiding om in nog eens ruim 10 gebieden een vestiging overeind te houden. In totaal resulteert dat in het sluiten in de komende jaren van 30 vestigingen.

Wat het proces van sluiting betreft geldt dat wij de sluitingen uiterlijk in 2010 willen realiseren (conform het groeipad in de besparingstaakstelling). Uiteraard willen wij in nauw overleg met

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

de betrokken gemeenten bezien hoe en wanneer de sluiting het best kan plaatsvinden en hoe de nadelige gevolgen eventueel kunnen worden beperkt, zonder dat de beoogde besparing daarmee weer ongedaan wordt gemaakt.

Bijlage 2: Overzicht van te sluiten vestigingen per aansturingsgebied WERKbedrijf

District	Vestigingen
1. Noord	(-6)
	Franeker
	Hoogezand
	Groningen van 2 vestigingen naar 1
	Noordenkwartier (Roden)
	Winschoten
	Winsum

District	Vestigingen
2. Utrecht en Flevoland	(-3)
	Utrecht (incl. Leidsche Rijn) van 3 vestigingen naar 2
	Soest
	Veenendaal

District	Vestigingen
3. Rijnmond	(-3)
	Rotterdam Jongerenloket
	IJsselgemeenten (Capelle a/d IJssel)
	Oud-Beijerland (Hoekse Waard)

District	Vestigingen
4. Overijssel en Gelderland Noord	(-2)
	Nijverdal
	Oldenzaal

District	Vestigingen
5. Den Haag en Leiden	(-2)
	Den Haag Jongeren
	Den Haag Werkgeversservicepunt

Ons kenmerk UB/AM/2008/31255

District	Vestigingen
6. West-Brabant en Zeeland	(-4)
	Oostburg
	Oosterhout
	Tholen
	Zierikzee

District	Vestigingen
7. Gelderland Midden en Zuid	(-4)
	Arnhem van 2 vestigingen naar 1
	Barneveld
	Uft
	Zaltbommel

District	Vestigingen
8. Overig Noord-Holland	(-2)
	Den Burg
	Schagen

District	Vestigingen
9. Midden en Oost Brabant	(-2)
	Bladel
	Valkenswaard

District	Vestigingen
10. Groot-Amsterdam	(0)

District	Vestigingen
11. Limburg	(-2)
	Gulpen
	Kerkrade

Totaal: -30

Bijlage 15 50 euro voor huishoudens met een minimuminkomen

Alle gemeenten van Nederland hebben de mogelijkheid om mensen met een laag inkomen eenmalig 50 euro extra te geven in het kader van armoedebeleid.

Een deel van de doelgroep is al bij gemeenten bekend vanwege hun reguliere minimabeleid. Het overige deel, dat kan bestaan uit werknemers, zelfstandigen en uitkeringsgerechtigden anders dan WWB'ers, kan een aanvraag indienen bij hun gemeente.

Veel gemeenten maken bij het registreren van de verstrekking van de extra uitkering gebruik van de uitkeringenadministratie. De uitkering wordt daarbij geboekt onder bijzondere bijstand. Een ander deel van de gemeenten heeft aangegeven de verstrekking deels of geheel buiten deze administratie te registreren.

Om verstoring van de reguliere waarneming van bijzondere bijstand in de bijstandsuitkeringenstatistiek te voorkomen heeft het CBS, in overleg met SZW, de volgende aanvullende richtlijn opgesteld m.b.t. de opgave aan het CBS.

Aanvullende CBS Richtlijn voor gemeenten die bij het registreren van de uitkering gebruik maken van de uitkeringenadministratie.

De uitkering van maximaal 50 euro netto per huishouden wordt geboekt op **kostensoort 92**. Deze uitkering wordt hiermee toegekend aan het cluster 'overige kostensoorten' en is bij het CBS bekend onder de naam 'Uitkering amendement Tang/Spekman'.

De uitkering heeft betrekking op eenmalige (incidenteel) verstrekte bijzondere bijstand (kenmerk 3: statistiekcode = 12).

Dat bij deze verstrekking sprake is van categoriale aanvullende inkomensondersteuning hoeft niet middels de statistiek kenbaar gemaakt te worden.

Kenmerk 33, de 'toepassing categoriale verlening bijzondere bijstand', wordt gevuld met een 9.

Registratie buiten de uitkeringenadministratie

Het CBS verzoekt gemeenten om, bij (gedeeltelijke) verstrekking van deze uitkering buiten de uitkeringenadministratie om, deze informatie wel 'elders' herkenbaar beschikbaar te hebben.

Bijlage 16 Wetsvoorstel premiekorting oudere werknemers

In dit wetsvoorstel stelt het kabinet concreet de volgende regeling voor:

- De werkgever kan voortaan gedurende drie jaar een premiekorting van € 6.500 per jaar toepassen bij het *in dienst nemen* van uitkeringsgerechtigden van 50 jaar en ouder. Hierdoor zullen oudere uitkeringsgerechtigden sneller in dienst worden genomen. Onder uitkeringsgerechtigden vallen ook werknemers die onmiddellijk voorafgaande aan de dienstbetrekking een uitkering ontvangen van een gemeente op grond van de Wet werk en bijstand, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers, de Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen en de Wet werk en inkomen kunstenaars. Werkgevers moeten voor controle door de Belastingdienst een verklaring in hun loonadministratie opnemen van de uitkeringsinstantie waaruit blijkt dat de werknemer onmiddellijk voorafgaande aan de dienstbetrekking recht had op uitkering.
- Daarnaast kan de werkgever bij het *in dienst houden* van werknemers van 62 jaar en ouder ook de premiekorting toepassen. Deze premiekorting bedraagt € 2.750 met ingang van 2009 en € 6.500 met ingang van 2013. Hierdoor zullen werkgevers meer geneigd zijn 62-plussers in dienst te houden waardoor vervroegde uittreding wordt beperkt.
- Deze premiekortingen komen in plaats van de huidige systematiek van premievrijstelling voor oudere werknemers. De premievrijstelling voor werknemers vanaf 54,5 jaar wordt geleidelijk afgebouwd.